

Lagstiftningsbehörighet

Kan landskapet lagstifta i fråga om områden som ingår i LOV och i lagen om servicesedlar inom social- och hälsovården?

Med valfrihetssystem enligt LOV avses ett förfarande där den enskilde har rätt att välja den leverantör som ska utföra socialtjänsten och som en upphandlande myndighet godkänt och tecknat kontrakt med. LOV innehåller bestämmelser om bland annat hur kommunen skall förfara när den skall inrätta ett valfrihetssystem inom socialtjänsten, vem som har rätt att delta i systemet, grunderna för uteslutning, godkännande av deltagare, rättsmedel och tillsyn.

Enligt rikslagen är en servicesedel av kommunen till mottagaren av tjänsten given utfästelse om att ersätta kostnaderna för en socialvårdstjänst som tillhandahålls av en serviceproducent upp till det värde som kommunen fastställt på förhand.

Rikslagen innehåller bestämmelser om bland annat godkännande av serviceproducenter, klientens ställning såsom t.ex. skyldighet att teckna avtal med serviceproducenten, hur servicesedelns värde bestäms, när värdet skall höjas, registeransvarig för klienthandlingar och rättsmedel.

Landskapet har lagstiftningsbehörighet i fråga om socialvård enligt 18 § 13 punkten självstyrelselagen. Enligt lagens 18 § 4 punkten har landskapet lagstiftningsbehörighet när fråga är om kommunernas förvaltning. Dessutom har landskapet lagstiftningsbehörighet i fråga om privaträttsliga angelägenheter, om de direkt hänför sig till ett rättsområde som enligt självstyrelselagen hör till landskapets lagstiftningsbehörighet, se lagens 27 § 41 punkten. Riket har lagstiftningsbehörighet enligt lagens 27 § 23 punkten i fråga om rättskipning och enligt 27 § 10 punkten främjande av konkurrens.

Landskapet har således behörighet att lagstifta bland annat om att kommunerna skall ordna socialvård, hur kommunerna kan ordna socialvården, t.ex. genom att brukarna anlitar av kommunen godkända leverantörer, vad och vem som omfattas av den lagstadgade socialvården, rättigheter och skyldigheter inom socialvården samt hur socialvården skall organiseras i kommunerna. Man kan diskutera om landskapet har behörighet att i landskapslag ålägga en klient att teckna kontrakt med en socialvårdstjänsteleverantör, jfr. servicesedelsystemet. Det är fråga om ett åläggande inom privaträtten. Även om det skulle vara fråga om rikets lagstiftningsbehörighet kan landskapet inta en sådan bestämmelse i landskapslag enligt 19 § 3 mom. självstyrelselagen.

Det enda som helt klart faller utanför landskapets lagstiftningsbehörighet i de ovan redovisade systemen torde vara bestämmelserna om rättsmedel och bestämmelserna om skadestånd som hör till rättskipningen respektive privaträtten som är rikets behörighet. Även här kan 19 § 3 mom. Självstyrelselagen tillämpas.